
Grønlands Forbrugerråd

Beretning 2005

Forord

Grønlands Forbrugerråds arbejde er fortsat i 2005, hvor der var kommunalvalg, og hvor Forbrugerrådet gerne havde set, at der i lighed med tidligere blev afholdt en forbrugerseminar for nyvalgte forbrugerudvalgsmedlemmer. Af praktiske og finansielle årsager blev seminaret imidlertid ikke gennemført i 2005.

I årets løb har Forbrugerrådet afholdt 3 møder og dets forretningsudvalg yderligere 6 møder.

Siden sommeren 2005 har Forbrugerrådet med bekymring fulgt Landstingets omlægning af skibstrafikken til skade for en stor del af befolkningen på Vestkysten. På tilsvarende måde nærer Forbrugerrådet frygt for, hvad den kommende strukturreform på det kommunale område kan få af betydning for de nuværende forbrugerudvalg, som Forbrugerrådet omsider har fået et tættere samarbejde med.

Forbrugerrådet har gentagne gange overfor Landsstyret påpeget det uheldige i, at der i lovgivningen ikke er hjemmel til at udbetale mødevederlag til de organisationsudpegede kommunale forbrugerudvalgsmedlemmer for disses mødedeltagelse. I udvalgene er der 3 medlemmer, som ikke er udpeget af kommunerne, men af KNAPKs og SIKs lokalafdelinger samt af kvindeforeningen (erne). - Ved årets udgang var der ikke taget stilling til, om forholdene på dette punkt ville blive forbedret.

Over Landskassen modtager KNI vis en servicekontrakt ca. kr. 50 mio. kr. i betaling for de samfundspålagte opgaver (bygdebetjeningen). Forbrugerrådet vil i 2006 søge at få afklaret, hvorledes beløbet rent faktisk kommer befolkningen i de mindre byer og bygder til gode.

Som forbruger har jeg konstateret, at den lavprisbutik med et noget ringere vareudvalg end sædvanligt, som Pilersuisoq på forsøgsbasis har etableret i Nanortalik virkelig er et godt alternativ til andre butikker med et bredere varesortiment. Initiativet hilses derfor velkommen, og jeg håber, Pilersuisoq eller andre vil etablere tilsvarende butikker i andre byer.

Til slut skal jeg benytte lejligheden til at takke Landsstyret og Kanukoka for det forbedrede samarbejde, jeg synes er opstået i løbet af det seneste års tid.

Nuuk, den 29. juni 2006

Nikolaj Ludvigsen
Formand for Grønlands Forbrugerråd

Indholdsfortegnelse

Forord	1
Indholdsfortegnelse	2
1. Indledning.....	3
2. Aktiviteter i 2005.....	6
a) Samarbejde med Pilersuisoq A/S	6
b) Forbrugerudvalg og bygdebestyrelser	6
c) Undersøgelse af markedet for påhængsmotorer.....	7
d) Årsafregning af elmålere	7
e) Tilsyn med markedsføringsreglerne	8
Optikeren	8
Skatter og afgifter	9
"Gratis"	9
f) Prisundersøgelse af dagligvaremarkedet.....	9
3. Forbrugerrådet i offentligheden	10
a) Hjemmesiden: www.atuisoq.gl	10
b) De ophørte dankortgebyrer	11
c) Forbrugerbladet Atuisoq	11
d) Radioudsendelser og TV-spots	11
e) Fællessekretariatets øvrige oplysningsvirksomhed	12
4. Samarbejde med Ernæringsrådet	12
5. Nordisk samarbejde	13
6. Forbrugerrådets og Fællessekretariatets regnskaber 2005	14

1. Indledning

Forbrugerrådet og dets sekretariats virke har hjemmel i Lov nr. 10 af 13. november 1986 om, forbrugerråd, forbrugerudvalg, markedsføring, priser, mærkning og forbrugerklageudvalg med de efterfølgende ændringer, og har til opgave at:

- modvirke urimelige priser og forretningsvilkår,
- arbejde for en øget forbrugerbevidsthed gennem oplysning om forhold, der er af betydning for forbrugernes vurdering af varer og tjenesteydelser, og gennem oplysning om forbrugernes retsstilling,
- fremlægge forbrugerpolitiske synspunkter overfor erhvervslivet, offentlige myndigheder og landsting,
- rådgive de kommunale forbrugerudvalg og behandle sager, der af disse forelægges rådet,
- føre tilsyn med lovens bestemmelser i overensstemmelse med kapitel 7 (markedsføring, mærkning og emballering),
- foretage undersøgelser af pris- og avanceforhold inden for bestemte vare- og brancheområder.

Forbrugerrådet består af 7 medlemmer, der er sammensat af repræsentanter fra SIK (Arbejdernes Organisation), KANUKOKA (Kommunernes Landsforening), ARNAT PEQATIGIIT KATTUFFIAT (Kvindeforeningen), KNAPK (Landsforbundet for fiskere og fangere) samt 3 medlemmer udpeget af Landstinget. Forbrugerrådets medlemmer udpeges i henhold til Landstingslov nr. 10 af 13. november 1986 om forbrugerråd, markedsføring, priser og forbrugerklageudvalg § 3 stk. 3 for en periode på 4 år.

Forbrugerrådets sammensætning har siden den 12.12.2003 været som følger:

Formand

Nikolaj Ludvigsen, udpeget af KANUKOKA

Næstformand

Pele Jensen, udpeget af Landstinget

Paulus Broberg, udpeget af SIK

Godmand Rasmussen, udpeget af Landstinget

Hans Kreutzmann, udpeget af Landstinget

Uthilie Heilmann, udpeget af ARNAT PEQATIGIIT KATTUFFIAT

Ole Jørgen Davidsen, udpeget af KNAPK

Forretningsudvalg Formand Nikolaj Ludvigsen
 Næstformand Pele Jensen
 Rådsmedlem Paulus Broberg

Forbrugerrådets tidligere formand, Olga Poulsen (nu Berthelsen), trak sig i efteråret 2003 tilbage fra sit formandshverv, og ved et forbrugerrådsmøde den 12.12.2003 konstituerede Forbrugerrådet sig dernæst som ovenfor anført.

Sekretariatet Sekretariatschef **Niels Peter Gundelach** advokatuddannet jurist, har været ansat siden etableringen af fællessekretariatet den 1. januar 2002.

A/C-fuldmægtig **Jannik Isidor** er cand. jur. og har været ansat siden 15. marts 2005.

Sekretær **Lydia Fisker** har siden juli 2005 været ansat som vikar og fra 1. september i en fast stilling.

Konsulent **Steen Lyng** har siden medio august på deltid været ansat som forbrugerkonsulent.

A/C-fuldmægtig **Nicolai Odgaard Jensen** er cand. oecon. og blev den 23. dec. 2005 ansat med tiltrædelse pr. 15. februar 2006.

Tidligere A/C-fuldmægtig **Troels Linderoth Lolck**, som blev ansat pr. 1. feb. 2004, opsagde sin stilling til fratræden den 21. september 2005 .

Ane-Marie Geråe blev pr. 1. december 2004 ansat som forbrugerkonsulent og forlod stillingen den 15. juni 2005.

Pr. 1. januar 2002 blev Forbrugerrådet tidligere eget sekretariat ved en finanslovsændring sammenlagt med sekretariatet for Konkurrencenævnet, som indtil da lå i Landsstyrets sekretariat. Ved en ændring af landstingslov nr. 20 af 13. november

1986 (forbrugerloven) blev Forbrugerklageudvalgets sekretariatsfunktion pr. 1. juni 2002 overført til Grønlands Forbrugerråds sekretariat – og dermed til Fællessekretariatet for Konkurrencenævnet og Grønlands Forbrugerråd. I 2004 er tillige Klageudvalget vedrørende Miljøbeskyttelse overført til Fællessekretariatet.

Den 7. juni 2005 flyttede Fællessekretariatet fra dets hidtidige adresse, Kujallerpaat 1 A, til **adressen Imaneq 27, 1. sal, 3900 Nuuk** ved gågaden og butikken "In House" med indgang fra parkeringspladsen ved siden af Brugsen.

Telefon og telefax er uændret henholdsvis 32 80 33 og 32 78 50.

2. Aktiviteter i 2005

a) Samarbejde med Pilersuisoq A/S

Sekretariatets samarbejde og løbende dialog med Pilersuisoq A/S, som påbegyndtes ved et møde i januar 2003 med salgsschef Frederik Olsen, har fortsat haft positive resultater. Samarbejdet er fortsat i 2005.

Forbrugerkonsulent Ane-Marie Geråe har i marts 2005 været i Aasiaat bl.a. for med Pilersuiq's chef for region Nord, Peter Fleischer, at drøfte den utilstrækkelige vareforsyning og de datoudløbne varer i islægningsområderne.

Forbrugerrådet har senere på året fundet, at selskabet har gjort væsentlige forbedringerne i vareforsyningen, herunder også med frisk frugt til mindre byer og bygder.

I den løbende dialog med Pilersuisoq A/S har Forbrugerrådet peget på, at det alternativt kunne overvejes at samle alle sukkerfri-produkter ét sted i butikkerne, samt at retursystemet for gasflasker til tider virker utilfredsstillende.

b) Forbrugerudvalg og bygdebestyrelser

Samarbejdet, som er lovfæstet i forbrugerloven fra 1986, er fortsat; men et problem er fortsat, når sekretariatet sender breve ud til besvarelse af kommunernes forbrugerudvalg, og svarene er af stor interesse for Forbrugerrådet, fremkommer der ofte ingen eller for få svar fra kommunerne. Herved bliver det vanskeligt i det daglige arbejde at få løst de forskelligartede problemer.

Forbrugerrådet ønsker fortsat at udbygge og forbedre samarbejdet mellem de kommunale forbrugerudvalg mest muligt. Man havde derfor håbet på, at der i 2005 for de nyvalgte medlemmer i kommunerne efter kommunevalget i foråret kunne være afholdt et *forbrugerseminar*. I løbet af året viste det sig imidlertid, at dette hverken finansielt eller praktisk var muligt. – På begge områder kom man i løbet af året dog så langt, at man i efteråret 2005 kunne invitere til deltagelse i et landsdækkende forbrugerseminar i Nuuk til afholdelse i marts måned 2006.

Ultimo marts 2005 aflagde forbrugerkonsulent Ane-Marie Geråe, som i anden forbindelse var i Nordgrønland, forbrugerudvalget i Aasiaat et besøg, hvor der bl.a. drøftedes vareforsyning og forbrugeroplysning.

Efter lovgivningen er der hjemmel til at udbetale mødediæter til de to medlemmer af de kommunale forbrugerudvalg, der er udpeget af kommunalbestyrelsen. Det har stedsel ligget Forbrugerrådet på sinde at søge at formå Landsstyret til at etablere en hjemmel for, at der også kan ske udbetaling af mødediæter til de tre organisationsudpegede medlemmer af forbrugerudvalgene. I slutningen af 2004 tog Forbrugerrådet på ny initiativ til at få skabt den manglende hjemmel, med ved udgangen af 2005 var der ikke taget fornyet stilling fra Landsstyrets side.

c) Undersøgelse af markedet for påhængsmotorer

Sekretariatet igangsatte i november 2004, på foranledning af Forbrugerrådet, en undersøgelse af markedet for påhængsmotorer for at få belyst priser, mærker, garantiordninger m.m.

På grund af manglende og utilstrækkelige besvarelser fra en lang række forhandlere har det ikke været muligt at færdiggøre undersøgelsen.

d) Årsafregning af elmålere

I starten af året henvendte flere forbrugere sig til Forbrugerrådets sekretariat, da de mente, at de havde modtaget fejlagtige el-regninger fra Nukissiorfiit. Fællessekretariatet bistod derfor disse forbrugere i at undersøge, hvorledes det forholdt sig.

Sagen var den, at de pågældende forbrugere mente at have modtaget en årsafregning, der var betragtelig højere end forventet og derved skulle betale et forholdsvist stort beløb til Nukissiorfiit.

Nukissiorfiit blev derfor kontaktet med henblik på at få kommentarer derfra. Virksomheden indledte i den forbindelse ekstraafmåling af nogle af de berørte forbrugeres målere. Dette viste dog, at der *ikke* var fejl på disse.

Det viste sig derimod, at årsagen til de store beløb eller forbrugernes manglende forståelse af regningsspecifikationen skyldtes manglende indbetaling i løbet af året samt en noget "kryptisk" udformning af regningen fra Nukissiorfiits side.

Grønlands Forbrugerråd v/ dets sekretariat opfordrede derfor Nukissiorfiit til i fremtiden at gøre årsafregningen mere bruger- og læsevenlig.

e) Tilsyn med markedsføringsreglerne

En af Forbrugerrådets opgaver er at føre tilsyn med markedsføringsreglerne, som foreskrevet i landstingslovens kapitel 4.

Sekretariatet, der forestår den praktiske tilsynsførelse, gør dette både på eget initiativ, men også på baggrund af henvendelser fra forbrugere.

I løbet af 2005 var der flere sager vedrørende markedsføringsreglerne. Her skal der alene redegøres for de tre mere interessante og principielle.

Optikeren

I denne sag havde en optiker anvendt en markedsføringsform, der ikke angav det fulde tilbud. En forbruger havde gjort Fællessekretariatet opmærksom på dette, og der rettedes derfor henvendelse til forretningen.

Det omhandlede en annoncering hvori man kunne købe brillestel med en rabat i procent svarende til ens alder. Hvad tilbudet ikke gjorde opmærksom på, var at køb af brillestel var betinget af samtidigt køb af brilleglas. Dette blev først oplyst mundtligt inde i selve forretningen.

Fællessekretariatet gjorde optikeren opmærksom på, at tilbudets fulde omfang skal fremgå af annoncen, og da det ikke var tilfældet var den pågældende markedsføringsform i strid med forbrugerlovens vildledningsforbud i kapitel 4.

Forretningen oplyste, at den fremover ikke ville benytte den pågældende fremgangsmåde eller i hvert fald tilrette den således, at den overholder markedsføringsreglerne.

Skatter og afgifter

I denne sag var det også en årvågen forbruger, der gjorde Grønlands Forbrugerråd opmærksom på en markedsføring, der er i strid med reglerne.

Det drejede sig om Air Greenlands annoncering i bl.a. de landsdækkende aviser. Deri var der annonceret med diverse flyafgange til bestemte priser. Disse priser var dog eksklusiv skatter og afgifter.

Forbrugerrådet har tidligere været i kontakt med Air Greenland vedrørende annoncering inkl./eksl. skatter og afgifter på flyrejser. Flyselskabet tilkendegav dengang, at det fremover ville annoncere med den samlede pris. Dvs. inklusiv skatter og afgifter.

Air Greenland blev forholdt dets egen udtalelse og beklagede det passerende og forsikrede samtidig, at det stadig har til hensigt at annoncere med skatter og afgifter indeholdt i prisen.

”Gratis”

Det vedrørte Air Greenlands salg af toldfrie varer. I bladet, der annoncerede med nogle af de toldfrie varer, var det muligt, ved køb af en eau de toilette at få en lille parfumeflaske ”gratis” oveni.

Forbrugerrådets sekretariat var opmærksom på at hensigten med annonceringen næppe var at give den lille parfumeflaske bort uden samtidig at sælge eau de toiletten. Dette var en korrekt antagelse. Det forholder sig dog således, at såfremt ordet ”gratis” anvendes så skal det også være muligt at få den pågældende genstand *helt gratis*. Altså uden at være betinget af et salg.

Air Greenland blev gjort opmærksom på dette og tilkendegav på baggrund heraf, at selskabet fremover ville undlade at anvende ordet ”gratis” ukorrekt.

f) Prisundersøgelse af dagligvaremarkedet

I løbet af sensommeren gennemførte Forbrugerrådet v/dets sekretariat den obligatoriske undersøgelse af prisniveauet på dagligvarer. Fire butikskæder blev kontaktet; Brugsen, Pisiffik/Spar, Pilersuisoq og Kamik i Nuuk.

Desværre var det kun to af butikskæderne der svarede. Én kæde svarede ikke, mens en anden ikke havde modtaget materialet fra Fællessekretariatet.

Det blev derfor en noget ufuldstændig undersøgelse, der blev offentliggjort i starten af november 2005. Undersøgelsen kan i det hele findes på Forbrugerrådets hjemmeside: www.atuisoq.gl under arkivet.

3. Forbrugerrådet i offentligheden

I 2005 tog Forbrugerrådet et afgørende skridt, idet man lagde en nyt strategi vedrørende metoden, hvorpå Forbrugerrådet kommer ud til forbrugerne med sin oplysningsvirksomhed på. Forbrugerrådet vedtog ved sit møde i september, at forbrugerbladet indtil videre – som forsøg – ikke længere skal udkomme. Forbrugerrådet ønskede at forholde sig til forbrugernes travle hverdag og tage konsekvensen af den tilsyneladende dalende interesse for forbrugerbladet Atuisoq til efterretning. Forbrugerrådet vedtog ved samme møde, at fremtidig informationsvirksomhed skulle ske via TV-spots og medvirken i radioudsendelser.

a) Hjemmesiden: www.atuisoq.gl

Fra september blev hjemmesiden udbygget markant, og der blev jævnligt lagt nyheder og information ind på siden, til brug for forbrugerne. Dette har afspejlet sig i antallet af besøgende på siden, som nedenstående viser.

Hjemmesiden blev lanceret i august 2004 og i det år var der 473 unikke besøgende. Det betyder, at der gennemsnitligt var omkring 100 unikke besøgende pr. måned, eller ca. tre om dagen.

Antallet af unikke besøgende var for hele 2005 ca. 2.300, hvilket betyder, at der om måneden var gennemsnitligt ca. 190 unikke besøgende, hvilket igen svarer til lidt over seks unikke besøgende pr. dag. Dette lyder umiddelbart ikke til at være en voldsom stigning, men ser man på udviklingen hen over året, kan man notere sig en tendens.

I november var der således 259 unikke besøgende, mens tallet for december var steget yderligere til 308. Dette betyder, at der gennemsnitligt i november var over 8,5 unikke

besøgende, mens hjemmesiden i december måned dagligt havde besøg af ti unikke internetbrugere.

Den forøgede interesse for hjemmesiden skyldes givetvis to forhold. Det første værende det, at forbrugerbladet Atuisoq ikke udgives mere, og derfor uploades forbrugerinformationen i stedet til Forbrugerrådets hjemmeside. Dette har ganske givet medført en øget interesse for siden. Det andet forhold er det, at folk bliver mere og mere opmærksomme på internettets muligheder samtidig med at hele landet nu har fået adgang hertil.

Tendensen med øget besøgsantal på hjemmesiden ses umiddelbart at fortsætte i 2006.

b) De ophørte dankortgebyrer

Ved indgangen til år 2005 var der så stærk forbruger-fokus på de da nyindførte Dankort-gebyrer, at Forbrugerrådet i Danmark hurtigt på hjemmesiden www.fbr.dk etablerede en fortegnelse over de butikker dér, som ikke opkrævede Dankort-gebyret på de 50 ører hos forbrugerne. En sådan liste tog Grønlands Forbrugerråd ligeledes skridt til at etablere, men inden man var færdig med at gennemgå butikkerne i Nuuk, blev gebyret generelt ophævet.

c) Forbrugerbladet Atuisoq

Forbrugerrådets eget blad "Atuisoq" har de seneste år udkommet 2 – 3 gange årligt. I 2005 udkom bladet én gang; i maj måned.

Som ovenfor nævnt er Grønlands Forbrugerråd af den opfattelse, at interessen for bladet – navnlig på kysten – er stærkt begrænset, og rådet traf derfor på dets møde i september 2005 beslutning om, at bladet – indtil videre – ikke skulle udkomme. Man ville fremover søge at synliggøre rådets og dets forbrugeroplysende virksomhed gennem radio og TV.

d) Radioudsendelser og TV-spots

Forbrugerrådet, ved formand Nikolaj Ludvigsen, deltog i debat omkring den af Landstyremedlem Johan Lund Olsen bebudede undersøgelse om eventuel genindførelse af pris- og avancementstoplov. Fællessekretariatet på Forbrugerrådets opfordring har senere,

men uden resultat, forespurgt Direktoratet for Erhverv resultatet af den bebudede undersøgelse.

For at lave massiv oplysningskampagne vedrørende returret ved køb af varer deltog forbrugerkonsulenten i en direkte radioudsendelse i KNR's Go' Morgen Grønland primo december, hvor forbrugernes rettigheder - især returret ved køb - blev behandlet, samtidig med, at Forbrugerrådet udgav sit første TV-spot på KNR i Borgeroplysninger om returrettigheder i forbindelse med julehandelen.

e) Fællessekretariatets øvrige oplysningsvirksomhed

I 2005 var der små 200 telefoniske, skriftlige og personlige henvendelser til Forbrugerrådets sekretariat. Det er en stigning på cirka 33 % sammenlignet med de to forudgående år.

Stigningen må generelt antages at være en følge af en stigende forbrugerbevidsthed. Endvidere kan det konstateres, at flytningen til gågaden i det centrale Nuuk har bevirket en betydelig forøgelse i antallet af personlige henvendelser. I efteråret 2005 annonceredes med Fællessekretariatets nye adresse og muligheden for personlige henvendelser. (Disse forhold har ligeledes bevirket en stigning i antallet af indgåede klager til Forbrugerklageudvalget.)

I efteråret 2005 rettede Fællessekretariatet endvidere henvendelse til en række af de videregående uddannelsesinstitutioner i Nuuk samt til kommunens centrale skoleforvaltning og byens kommuneskoler og tilbød vederlagsfri forbrugerundervisning, for kommuneskolernes vedkommende i de ældste klasser.

4. Samarbejde med Ernæringsrådet

Siden etableringen af Ernæringsrådet har Fællessekretariatet haft en repræsentant i dette råd. Først var Bo Vestergaard rådets formand. Da han i 2004 forlod sin daværende stilling i Fællessekretariatet, overtog fuldmægtig Troels Linderoth Lolck repræsentationen som ordinært medlem.

Fra efteråret 2005 er det fuldmægtig Jannik Isidor, der har haft sæde i Ernæringsrådet.

5. Nordisk samarbejde

Det mangeårige nordiske forbrugersamarbejde er fortsat i 2005. Mens Danmark i 2005 havde formandskabet i Nordisk Ministerråd tog Forbrugerstyrelsen i Danmark initiativ til at invitere til deltagelse i en konference, som afholdtes i København den 29. september 2005. På konferencen var der to forskellige temaer, som var forberedt og blev drøftet. Et tema vedrørende børn og unges forbrugeradfærd, deres kommercielle opvækst samt børn og unge som målgruppe for markedsføring og oplysning. I workshopen herom deltog sekretariatschef Niels Peter Gundelach. Det andet tema var, hvordan forbrugernes vilkår i Norden kan styrkes ved hjælp af samarbejde om markedsovervågning og vidensindsamling. I workshopen herom deltog fuldmægtig Jannik Isidor.

Dagen før ovennævnte konference havde Niels Peter Gundelach i forlængelse af tidligere tilsvarende såkaldt netværksmøde for lederne (direktørerne for de nordiske landes forbrugerorganisationer), som ligeledes afholdtes i København den 13. maj 2005. Netværkssamarbejdet påbegyndes i 2005 og rejseaktiviteten i forbindelse med disse mødes dækkes af Nordisk Ministerråd.

I foråret 2005 blev Grønlands Forbrugerråd også medlem af den internationale forbrugertestorganisation ICRT – International Consumer Research & Testing. Dette er et samarbejde mellem forbrugerorganisationer i hele verden.

Medlemskabet giver mulighed for at benytte diverse tests, der måtte have relevans for Grønland, uden selv at skulle bekoste og forestå testene.

Yderligere er der i ICRT en nordisk testgruppe, som Grønlands Forbrugerråd tillige er medlem af. Herigennem drager Grønland fordel af de andre nordiske landes ekspertise, viden og tests indenfor forbrugerområdet.

6. Forbrugerrådets og Fællessekretariatets regnskaber 2005

Forbrugerrådet:

	Bogført	Budget
Forbrugerråds møder	kr 212.543	kr 300.000
Nordisk samarbejde	kr 58.670	kr 80.000
ICRT	kr 15.332	kr 40.000
Undervisning	kr 128.783	kr 100.000
Atuisoq bladet + øvrig information	kr 293.198	kr 300.000
Oversættelser	kr 11.088	kr 0
Hjemmeside	kr 41.271	kr 25.000
Abonnementer	kr 115	kr 0
Kontor omk. Formand	kr 19.147	kr 0
Små indkøb	kr 1.085	kr 0
Total	kr 781.232	kr 845.000

Fællessekretariatet:

	Bogført	Budget
Fællessekretariatet	kr 2.231.556	kr 2.274.000
Konkurrencenævnet	kr 296.752	kr 467.000
Forbrugerrådet	kr 781.232	kr 845.000
Forbrugerklageudvalget	kr 21.627	kr 100.000
Total	kr 3.331.167	kr 3.686.000